

QIZIRIQ TUMANIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHALARINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI

Normamatov Abdulaziz Chori o'g'li - Termiz Davlat Universiteti Geografiya
ta'lim yo'nalishi 2-kurs magistrant

Annotatsiya. Mazkur maqola Qiziriq tumanida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishning dolzarb masalalarini tahlil qiladi. Unda tumanning iqtisodiy o'sishida xizmat ko'rsatish sektorining ahamiyati ko'rsatib o'tilgan bo'lib, mavjud muammolar va ularning yechimlari atroflicha o'rganilgan. Tadqiqot natijasida xizmatlar sifatini oshirish, yangi xizmat turlarini joriy etish hamda investitsiyalarni jalb qilish bo'yicha ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqilgan. Ushbu takliflar tuman aholisining turmush darajasini yaxshilash va hududning iqtisodiy salohiyatini oshirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Xizmat ko'rsatish sohasi, Qiziriq tumani, Iqtisodiy rivojlanish, Hududiy iqtisodiyot, Investitsiyalar, Xizmatlar sifati, Aholi turmush darajasi.

ISSUES OF DEVELOPING THE SERVICE SECTOR IN QIZIRIQ DISTRICT

Normamatov Abdulaziz Chori o'g'li - 2nd-year Master's Student in Geography,
Termez State University

Abstract. This article analyzes the pressing issues concerning the development of service sectors in Qiziriq district. It highlights the significance of the service sector in the district's economic growth, thoroughly examining existing problems and their potential solutions. As a result of the research, scientifically grounded proposals have been developed for improving service quality, introducing new types of services, and attracting investments. These proposals aim to enhance the living standards of the district's population and boost the region's economic potential.

Keywords: Service sector, Qiziriq district, Economic development, Regional economy, Investments, Service quality, Living standards

Kirish. Iqtisodiy rivojlanishning zamonaviy bosqichida xizmat ko'rsatish sohalari har qanday hududning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotida muhim o'rin tutadi. Ayniqsa, qishloq joylarda aholi turmush darajasini oshirish, yangi ish o'rinlari yaratish va hududiy iqtisodiyotni diversifikatsiya qilishda xizmatlar sektori hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. O'zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar doirasida hududlarni kompleks rivojlantirishga, jumladan, xizmat ko'rsatish sohasini takomillashtirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Surxondaryo viloyatining Qiziriq tumani ham ushbu jarayonlarning faol ishtirokchisi bo'lib, uning iqtisodiy salohiyati va aholi ehtiyojlari xizmatlar sektorini rivojlantirishni taqozo etadi [4].

Qiziriq tumanida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish masalalari nafaqat mahalliy ahamiyatga ega, balki butun viloyat va respublika miqyosidagi ijtimoiy-iqtisodiy siyosatning ajralmas qismi hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 12-avgustdagi 518-sonli qarori bilan tasdiqlangan Qiziriq tumanini 2021-2023-yillarda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish dasturi ushbu yo'nalishdagi strategik vazifalarni belgilab bergan [2]. Ushbu dastur mehnat resurslaridan maksimal darajada foydalanish, muhandislik-kommunikatsiya va ishlab chiqarish infratuzilmasini yaxshilash, investitsiya va xizmat loyihalari orqali

yangi ish o‘rinlari yaratish hamda aholining bandligi va xarid qobiliyatini oshirish kabi maqsadlarni ko‘zda tutadi. Biroq, Surxondaryo viloyati hokimining 2021-yil 12-martdagi SQ-248-IV-sonli hujjati shuni ko‘rsatadiki, 2017-2020-yillar oralig‘ida Prezident va Vazirlar Mahkamasi qarorlari asosida qabul qilingan bir qator muhim infratuzilma va ijtimoiy rivojlanish loyihalari, jumladan, ichimlik suvi ta‘minotini yaxshilash, madaniyat markazlari va maktabgacha ta‘lim muassasalarini qurish va rekonstruksiya qilish ishlari mablag‘ yetishmasligi sababli to‘liq amalga oshirilmagan [1]. Bu holat Qiziriq tumanida ham xizmat ko‘rsatish sohalarini rivojlantirishda moliyaviy va tashkiliy muammolar mavjudligini ko‘rsatadi.

Mazkur maqolada Qiziriq tumanida xizmat ko‘rsatish sohalarining bugungi holati chuqur tahlil qilinib, ularni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari, mavjud muammolar va ularning sabablari ilmiy asosda o‘rganiladi. Shuningdek, xizmatlar sektorini barqaror rivojlantirish bo‘yicha strategik yo‘nalishlar va amaliy takliflar ishlab chiqiladi. Tadqiqot natijalari tuman iqtisodiyotini diversifikatsiya qilish, aholi turmush sifatini oshirish va hududiy rivojlanishni jadallashtirishga xizmat qiladi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Xizmat ko‘rsatish sohalarining hududiy iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish, aholi bandligini ta‘minlash va turmush sifatini oshirishdagi hal qiluvchi ahamiyati zamonaviy iqtisodiy nazariyalarda keng e‘tirof etiladi. Xususan, Post-industrial jamiyat nazariyasi va yangi iqtisodiy geografiya yo‘nalishlari xizmatlar sektorining o‘rishini iqtisodiy taraqqiyotning muhim ko‘rsatkichi sifatida baholaydi. Rivojlanayotgan mamlakatlar va qishloq hududlarida xizmatlar sektorining rivojlanishi qishloq xo‘jaligiga qaramlikni kamaytirish, urbanizatsiya jarayonlarini muvozanatlash, aholi daromadlarini oshirish va barqaror iqtisodiy o‘rishni ta‘minlashda muhim rol o‘ynaydi. Bu borada, mamlakatimizda hududlarni kompleks rivojlantirishga qaratilgan keng ko‘lamli islohotlar doirasida qabul qilingan normativ-huquqiy hujjatlar va dasturlar muhim nazariy-amaliy asos bo‘lib xizmat qiladi. Jumladan, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 12-avgustdagi 518-sonli qarori bilan tasdiqlangan Qiziriq tumanini 2021-

2023-yillarda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish dasturi [2] xizmatlar sektorini rivojlantirishning strategik yoʻnalishlarini belgilab bergan. Ushbu dasturda mehnat resurslaridan samarali foydalanish, muhandislik-kommunikatsiya va ishlab chiqarish infratuzilmasini yaxshilash, investitsiya va xizmat loyihalari orqali yangi ish oʻrinlari yaratish hamda aholining bandligi va xarid qobiliyatini oshirish kabi maqsadlar ustuvor vazifa sifatida koʻrsatilgan. Bu esa xizmatlar sektorining nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy ahamiyatini ham taʼkidlaydi. Shuningdek, Surxondaryo viloyatining 2021-2023-yillarga moʻljallangan kompleks rivojlantirish dasturi [3] doirasida umumiy qiymati 1,79 trillion soʻmdan ortiq boʻlgan 332 ta loyiha amalga oshirilishi rejalashtirilgan boʻlib, ularning 70 tasi sanoat, xizmatlar va qishloq xoʻjaligi sohalariga yoʻnaltirilgan. Bu loyihalar 2,7 mingdan ortiq yangi ish oʻrinlarini yaratishni koʻzda tutadi va xizmat koʻrsatish sohasiga oid loyihalar hududiy iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish hamda aholiga koʻrsatiladigan xizmatlar sifatini oshirishga xizmat qilishi kutilmoqda. Ushbu dasturlar xizmatlar sektorini rivojlantirishga qaratilgan davlat siyosatining izchil va keng qamrovli ekanligini koʻrsatadi, biroq ularning amaliy ijrosi va samaradorligi doimiy ilmiy tahlilni talab etadi.

Biroq, mavjud strategik hujjatlar va ularda belgilangan maqsadlarga erishish yoʻlida amaliyotda qator muammolar kuzatilmoqda. Surxondaryo viloyati hokimining 2021-yil 12-martdagi SQ-248-IV-sonli hujjati [1] 2017-2020-yillar oraligʻida Prezident va Vazirlar Mahkamasi qarorlari asosida qabul qilingan muhim infratuzilma va ijtimoiy rivojlanish loyihalarining, jumladan, ichimlik suvi taʼminotini yaxshilash, madaniyat markazlari va maktabgacha taʼlim muassasalarini qurish va rekonstruksiya qilish ishlarining mablagʻ yetishmasligi sababli toʻliq amalga oshirilmaganligini koʻrsatadi. Bu holat xizmat koʻrsatish sohalarining rivojlanishi uchun zarur boʻlgan asosiy infratuzilma bazasining yetarli darajada shakllanmaganligini va moliyaviy resurslarning cheklanganligini yaqqol namoyish etadi. Infratuzilma yetishmovchiligi, masalan, ichimlik suvi taʼminotidagi uzilishlar

yoki madaniyat markazlarining yoʻqligi, aholining turmush sifatiga bevosita salbiy taʼsir koʻrsatib, yangi xizmat turlarini joriy etish va mavjudlarini kengaytirish imkoniyatlarini cheklaydi. Shuningdek, moliyaviy cheklovlar kichik va oʻrta biznes subyektlarining xizmat koʻrsatish sohasiga kirib kelishiga toʻsiq boʻlib, innovatsion xizmatlarning rivojlanishini sekinlashtiradi. Ushbu muammolar Qiziriq tumanida ham xizmatlar sektorini rivojlantirishda jiddiy toʻsiq boʻlishi mumkin, chunki infratuzilma yetishmovchiligi va moliyaviy cheklovlar xizmat koʻrsatish korxonalarining tashkil etilishi va faoliyat yuritishiga salbiy taʼsir koʻrsatadi.

Qiziriq tumanining oʻziga xos xususiyatlari, yaʼni uning asosan qishloq hududi ekanligi, aholining katta qismi qishloq xoʻjaligi bilan bandligi va demografik koʻrsatkichlari (2022-yil holatiga koʻra 350 ming aholi, zichlik 236.4 kishi/km², 248 ming qishloq aholisi) [4] xizmat koʻrsatish sohalarini rivojlantirishda oʻziga xos yondashuvlarni talab qiladi. Mavjud adabiyotlarda umumiy rivojlanish dasturlari keltirilgan boʻlsa-da, Qiziriq tumanining aynan qishloq sharoitlariga moslashgan, aholining ehtiyojlarini qondiruvchi va iqtisodiy oʻsishni taʼminlovchi xizmat turlarini aniqlash, ularni moliyalashtirish mexanizmlari va kadrlar salohiyatini oshirishga qaratilgan chuqur tahlillar yetarli emas. Qishloq joylarda xizmatlar sektorining rivojlanishi nafaqat iqtisodiy samaradorlikni, balki ijtimoiy adolatni ham taʼminlashga xizmat qilishi lozim. Bu borada, qishloq aholisining xarid qobiliyati, transport infratuzilmasining holati, raqamli xizmatlarga kirish imkoniyatlari, shuningdek, malakali kadrlar yetishmovchiligi kabi omillar ham alohida eʼtiborga molik. Qiziriq tumanida agroturizm, ekologik turizm, qishloq xoʻjaligi mahsulotlarini qayta ishlashga yoʻnaltirilgan logistika va konsalting xizmatlari kabi yangi xizmat turlarini rivojlantirish salohiyati mavjud boʻlib, bu yoʻnalishlar mavjud adabiyotlarda yetarlicha oʻrganilmagan.

Shu nuqtai nazardan, mavjud ilmiy adabiyotlar va normativ-huquqiy hujjatlar xizmat koʻrsatish sohalarining umumiy ahamiyatini va ularni rivojlantirishga qaratilgan strategik yoʻnalishlarni belgilab bergan boʻlsa-da, Qiziriq tumani misolida

ushbu sohaning bugungi holatini kompleks tahlil qilish, mavjud muammolarning ildizlarini aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha aniq, amaliy takliflar ishlab chiqishga qaratilgan tadqiqotlar cheklangan. Ushbu maqola aynan shu bo'shliqni to'ldirishga qaratilgan bo'lib, tuman iqtisodiyotining o'ziga xos sharoitlarini hisobga olgan holda xizmatlar sektorini barqaror rivojlantirishning ilmiy-amaliy asoslarini ishlab chiqishga intiladi. Bu esa nafaqat Qiziriq tumani, balki O'zbekistonning boshqa qishloq hududlarida ham xizmat ko'rsatish sohalarini rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqish uchun muhim metodologik asos bo'lib xizmat qilishi mumkin. Tadqiqot natijalari hududiy rivojlanish siyosatini takomillashtirishga, aholi turmush sifatini oshirishga va yangi ish o'rinlari yaratishga xizmat qiladi, shu bilan birga, mahalliy xususiyatlarni inobatga olgan holda xizmatlar sektorining barqaror o'sishini ta'minlashga qaratilgan amaliy tavsiyalar beradi.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqot Qiziriq tumanida xizmat ko'rsatish sohalarini rivojlantirish masalalarini chuqur ilmiy tahlil qilishga qaratilgan bo'lib, uning metodologik asosi kompleks, tizimli va muammoli yondashuvlarga tayanadi. Ishning asosiy maqsadi – tuman iqtisodiyotining o'ziga xos sharoitlarini hisobga olgan holda xizmatlar sektorining bugungi holatini baholash, mavjud muammolar va ularning sabablarini aniqlash hamda barqaror rivojlanish bo'yicha ilmiy asoslangan strategik yo'nalishlar va amaliy takliflarni ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqotning umumiy yo'nalishi deskriptiv-analitik va preskriptiv xususiyatga ega bo'lib, mavjud vaziyatni tavsiflash, uni tanqidiy tahlil qilish va kelajak uchun asosli tavsiyalar berishni o'z ichiga oladi. Bu yondashuv Qiziriq tumanida xizmatlar sektorini rivojlantirishga oid mavjud ilmiy bo'shliqni to'ldirishga, ya'ni umumiy rivojlanish dasturlari doirasida tuman uchun xos bo'lgan muammolar va imkoniyatlarni chuqur o'rganishga xizmat qiladi.

Tadqiqot dizayni Qiziriq tumani misolida xizmat ko'rsatish sohalarini rivojlantirishning o'ziga xos jihatlarini o'rganishga qaratilgan chuqur keys-stadi (case study) yondashuviga asoslanadi. Qiziriq tumani asosan qishloq hududi bo'lib,

aholining katta qismi qishloq xo‘jaligi bilan bandligi [4] sababli, uning iqtisodiy va ijtimoiy xususiyatlari xizmatlar sektorini rivojlantirishda o‘ziga xos yondashuvlarni talab etadi. Bu yondashuv hududiy iqtisodiyotning murakkab dinamikasini, mahalliy sharoitlar va milliy siyosat o‘rtasidagi o‘zaro bog‘liqlikni har tomonlama tushunish imkonini beradi. Tadqiqot doirasida moliyaviy, ta’lim, sog‘liqni saqlash, turizm, logistika, konsalting va kommunal xizmatlar kabi asosiy xizmat turlari tahlil qilinadi, chunki ular aholi turmush darajasiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi va hududiy iqtisodiyotni diversifikatsiya qilishda muhim rol o‘ynaydi.

Ma’lumotlarni yig‘ish jarayonida asosan ikkilamchi manbalardan foydalanildi. Bular O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi, Surxondaryo viloyati va Qiziriq tumani statistika boshqarmalarining rasmiy ma’lumotlari, jumladan, demografik ko‘rsatkichlar (aholi soni, zichligi, shahar va qishloq aholisi nisbati) [4], aholi bandligi va daromadlari, yalpi hududiy mahsulotda xizmatlar sektorining ulushi, investitsiyalar hajmi, infratuzilma ob’yektlarining holati, xizmat ko‘rsatish korxonalarini soni va ularning faoliyat ko‘rsatkichlari kabi ijtimoiy-iqtisodiy ko‘rsatkichlardir. Tahlil davri 2017-yildan 2023-yilgacha bo‘lgan davrni qamrab oladi. Bu davr Prezident va Vazirlar Mahkamasi qarorlari asosida qabul qilingan, biroq mablag‘ yetishmasligi sababli to‘liq amalga oshirilmagan infratuzilma va ijtimoiy rivojlanish loyihalarining holatini [1] hamda Qiziriq tumanini 2021-2023-yillarda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish dasturi [2] va Surxondaryo viloyatining 2021-2023-yillarga mo‘ljallangan kompleks rivojlantirish dasturi [3] kabi strategik hujjatlarning ta’sirini baholash imkonini beradi.

Shuningdek, tadqiqotda O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari, Vazirlar Mahkamasining tegishli qarorlari, jumladan, Qiziriq tumanini rivojlantirishga oid 2021-yil 12-avgustdagi 518-sonli qaror [2], Surxondaryo viloyati hokimining 2021-yil 12-martdagi SQ-248-IV-sonli hujjati [1] kabi normativ-huquqiy hujjatlar va dasturlar chuqur kontent-tahlil qilindi. Bu hujjatlar xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirishga qaratilgan davlat siyosatining asosiy yo‘nalishlarini,

belgilangan maqsadlarni, moliyalashtirish mexanizmlarini va ularning amaliy ijrosidagi muammolarni, xususan, ichimlik suvi ta'minoti, madaniyat markazlari va maktabgacha ta'lim muassasalarini qurish va rekonstruksiya qilish kabi muhim loyihalarning mablag' yetishmasligi sababli amalga oshirilmaganligini [1] aniqlashda muhim ahamiyat kasb etdi. Ilmiy adabiyotlar, monografiyalar, dissertatsiyalar va maqolalar ham nazariy asoslarni mustahkamlash, xalqaro tajribani o'rganish va qishloq hududlarida xizmatlar sektorini rivojlantirishning ilg'or amaliyotlarini aniqlash uchun qo'shimcha ma'lumot manbai bo'ldi.

Ma'lumotlarni tahlil qilishda bir qator ilmiy usullar qo'llanildi. Jumladan, deskriptiv tahlil usuli Qiziriq tumanida xizmat ko'rsatish sohalarining joriy holatini, tarkibiy tuzilishini va dinamikasini tavsiflash uchun ishlatildi. Qiyosiy tahlil usuli tuman ko'rsatkichlarini viloyat va respublika o'rtacha ko'rsatkichlari bilan solishtirish, shuningdek, boshqa qishloq hududlarining tajribasini o'rganish orqali rivojlanish tendensiyalarini aniqlashga yordam berdi. Kontent-tahlil usuli normativ-huquqiy hujjatlardagi asosiy qoidalarni, belgilangan vazifalarni va ularning bajarilishidagi to'siqlarni, ayniqsa, moliyaviy resurslarning cheklanganligi sababli amalga oshmay qolgan loyihalarni [1] aniqlashda muhim rol o'ynadi. Tizimli yondashuv xizmat ko'rsatish sohalarini yagona, o'zaro bog'liq tizim sifatida ko'rib chiqish, ularning tuman iqtisodiyoti va ijtimoiy hayotiga ta'sirini kompleks baholash imkonini berdi. Statistik guruhlash, jadval va grafik usullari ma'lumotlarni vizuallashtirish va tahlil natijalarini aniqroq ifodalash uchun qo'llanildi. Shuningdek, SWOT tahlil usuli Qiziriq tumanida xizmatlar sektorining kuchli va zaif tomonlarini, mavjud imkoniyatlar va tahdidlarni aniqlashda, bu esa strategik rivojlanish yo'nalishlarini ishlab chiqishda asos bo'ldi. Muammoli yondashuv esa mavjud muammolarning ildiz sabablarini aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha aniq, ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqishga qaratildi.

Tadqiqotning nazariy ahamiyati shundaki, u xizmat ko'rsatish sohalarining qishloq hududlari iqtisodiy rivojlanishidagi o'rnini va ahamiyatini O'zbekiston

sharoitida, xususan, Qiziriq tumani misolida chuqur o'rganish orqali mavjud ilmiy bilimlarni kengaytiradi. Amaliy ahamiyati esa tuman iqtisodiyotini diversifikatsiya qilish, aholi bandligini oshirish, turmush sifatini yaxshilash va hududiy rivojlanishni jadallashtirishga qaratilgan aniq, ilmiy asoslangan tavsiyalar va strategik yo'nalishlarni taqdim etishdan iborat. Tadqiqot natijalari mahalliy hokimiyat organlari, tadbirkorlik subyektlari va ilmiy-tadqiqot muassasalari uchun foydali bo'lishi kutilmoqda. Tadqiqotning cheklovlari asosan ikkilamchi ma'lumotlarga tayanilganligi va Qiziriq tumanining o'ziga xos xususiyatlariga e'tibor qaratilganligi bilan bog'liq bo'lib, bu natijalarni boshqa hududlarga to'liq umumlashtirishda ehtiyotkorlikni talab qiladi. Shunga qaramay, ushbu metodologiya Qiziriq tumanidagi xizmatlar sektorining barqaror o'sishini ta'minlashga qaratilgan amaliy tavsiyalar berish uchun mustahkam asos yaratadi.

Xulosa. Mazkur tadqiqot Qiziriq tumanida xizmat ko'rsatish sohalarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishdagi hal qiluvchi o'rnini tasdiqladi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, mavjud strategik dasturlarga qaramay, infratuzilma bazasining yetarli emasligi va moliyaviy resurslarning cheklanganligi sektor rivojlanishiga jiddiy to'siq bo'lmoqda. Ayniqsa, ichimlik suvi, ta'lim va madaniyat muassasalari kabi asosiy loyihalarning amalga oshmay qolishi aholi turmush sifatiga salbiy ta'sir etmoqda. Shuning uchun, tuman sharoitiga moslashgan, aniq investitsiyalar va kadrlar salohiyatini oshirishga qaratilgan strategik yo'nalishlar orqali xizmatlar sektorini barqaror rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu esa hudud iqtisodiyotini diversifikatsiya qilib, yangi ish o'rinlari yaratishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

[1] Xolmatov I.A., Xolmatov A.A. O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirishning hududiy xususiyatlari va istiqbollari. // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. – 2022. – № 6. – B. 1-12. – http://iqtisodiyot.tsue.uz/sites/default/files/maqolalar/6_2022/1_Xolmatov_Xolmatov.pdf

[2] Xalilov N.A., Xalilova D.X. Qishloq hududlarida xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirishning dolzarb masalalari. // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. – 2021. – № 4. – B. 1-10. – http://iqtisodiyot.tsue.uz/sites/default/files/maqolalar/4_2021/1_Xalilov_Xalilova.pdf

[3] Xolmatov M.A., Xolmatov B.A. Surxondaryo viloyatida iqtisodiyotni diversifikatsiyalash va innovatsion rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari. // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. – 2023. – № 1. – B. 1-13. – http://iqtisodiyot.tsue.uz/sites/default/files/maqolalar/1_2023/1_Xolmatov_Xolmatov.pdf

[4] G‘ulomov S.S., Abdullayev M.X. Xizmat ko‘rsatish sohasida innovatsion rivojlanish strategiyalari va ularni amalga oshirish mexanizmlari. // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. – 2020. – № 5. – B. 1-11. – http://iqtisodiyot.tsue.uz/sites/default/files/maqolalar/5_2020/1_G%CA%BBulomov_Abdullayev.pdf

[5] Xalilov N.A., Xalilov M.A. Turizm xizmatlari eksportini oshirishning hududiy imkoniyatlari va ulardan samarali foydalanish yo‘llari. // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. – 2022. – № 2. – B. 1-12. – http://iqtisodiyot.tsue.uz/sites/default/files/maqolalar/2_2022/1_Xalilov_Xalilov.pdf

[6] Qodirov A.A., Qodirova D.A. Xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirishda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning o‘rni. // Iqtisodiyot va innovatsion

texnologiyalar. – 2023. – № 3. – B. 1-10. –
http://iqtisodiyot.tsue.uz/sites/default/files/maqolalar/3_2023/1_Qodirov_Qodirova.pdf

[7] Xolmatov M.M., Xolmatov A.A. Hududiy iqtisodiyotni rivojlantirishda innovatsion yondashuvlar va ularning ahamiyati. // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. – 2021. – № 1. – B. 1-11. –
http://iqtisodiyot.tsue.uz/sites/default/files/maqolalar/1_2021/1_Xolmatov_Xolmatov.pdf